

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Hazardi i zaštita okoliša

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

HZO

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema.

7. Ograničenja pristupa:

Nema.

8. Trajanje / semestar:

1

8

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Rudarsko-geološko-građevinski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

SIGURNOST I POMOĆ

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Zvezdan Karadžin, vanr. prof.

13. E-mail nastavnika:

zvjezdan.karadzin@untz.ba

14. Web stranica:

www.rggf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Sticanje znanja iz oblasti:

1. Zaštite okoliša, negativnih uticaja na sve sastojnice okoliša
2. Međunarodne okolinske inicijative, okolinska legislativa
3. Osnovni principi i metode upravljanja okolinskim rizicima
4. Odnosne prakse u BiH i zemljama regiona

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

1. Identificiraju i evidentiraju okolinske hazarde
2. Preliminarno analiziraju učestalost i konsekvence okolinskih hazarda
3. Identifikacija indikatora okolinskih rizika, evidentiranje i monitoring
4. Odrede prioritete u provođenju redukcije rizika i generalno upravljanju okolinskih rizicima

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

- Uvod: pojam hazard i rizik, ekološki konflikt, globalni indikatori ekološkog opterećenja;
- Abiološki i biološki okolinski faktori. prirodni i antropogeni okolinski hazardi;
- Identifikacija , klasifikacija i kategorizacija hazarda. Kvalitativne i kvantitativne analize hazarda;
- Osnovne definicije i terminologija u ekologiji, industrijska ekologija. Gasovi sa stakleničkim djelovanjem i uticajem na ozonski sloj;
- Ekološko opterećenje, pojam , definicije , indikatori, metodologija utvrđivanja;
- Održivi razvoj u energetici i industriji
- Monitoring, tretman i dokumentovanje indikatora ekoloških rizika;
- Izvori zagađenja i disperzija kontaminanata. Mjere zaštite okoliša;
- Domaća i međunarodna okolinska legislativa i standardi;
- Specifičnosti zagađenja vazduha, vode i tla- Eutrofikacija, acidifikacija, kontaminacija, biodiverzitet
- Otpad;
- Uticaj industrije na ekosisteme;
- Strateški i organizacioni okvir upravljanja okolinskim rizicima
- Globalni okolinski aspekti i pozicija BiH

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra, na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja,
- samostalan rad studenata
- konsultacije.

Student je u toku cijelog semestra obavezan dolaziti na predavanja onako kako je to definisano Pravilima studiranja na I ciklusu studija, odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli. Profesor će tokom čitavog semestra na posebno kreiranom obrazcu pratiti prisutnost studenta.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Metode ocjenjivanja studenata obuhvataju slijedeće kriterije:

1. Prisutnost i aktivnost na predavanjima
2. Test
4. Završni usmeni dio ispita

Na osnovu navedenih činjenica na kraju kursa profesor će, bodovanjem pojedinih aktivnosti, formirati konačnu zaključnu ocjenu.

20. Težinski faktor provjere:

Ukupan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova iz svih aktivnosti u toku semestra: prisutnost i aktivnost na nastavi, pismeni/usmeni ispit. Boduje se kako slijedi:

-Prisustvo i aktivnost na nastavi: 10 bodova -Test: 40 bodova

-Predispitne aktivnosti 50 bodova -Završni usmeni ispit 50 bodova -Ukupno 100 bodova

Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 bodova;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75- 84 bodova;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima, nosi 65-74 bodova;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 54-64 bodova;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 54 bodova.

21. Osnovna literatura:

1. Skripta iz predmeta Zaštita okoline, Z.Karadžin, RGGF Tuzla, 2011.

2. Uvod u geokolinski inženjering, Z.Karadžin, R.Šišić, Univerzitetski udžbenik, Tuzla, 2020.

22. Internet web reference:**23. U primjeni od akademske godine:**

2025/26

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

19.06.2025.